

Strictly According to Blueprint & Syllabus of

Rajasthan State Council of Educational Research & Training, Udaipur

प्रारंभिक शिक्षा पूर्णता प्रमाण पत्र परीक्षा – 2027

कक्षा-8

विषय- संस्कृतम् (95)

नमूना प्रश्न-पत्र

समय: 2.30 घंटे

पूर्णांक-80

बहुविकल्पात्मक प्रश्नाः 1 तः 8 पर्यन्तम्

8 X 1 = 8

प्रश्न:- 1. प्रताप गौरव केन्द्रम् अस्ति –

()

(अ) अजयमेरु नगरे

(ब) जोधपुर नगरे

(स) उदयपुर नगरे

(द) जयपुर नगरे

प्रश्न:- 2. रामस्य पितुः नाम अस्ति -

()

(अ) अजः

(ब) दशरथ

(स) जयद्रथः

(द) बृहद्रथः

प्रश्न:- 3. जीवनं निष्फलं भवति -

()

(अ) भोजनेन विना

(ब) जलेन विना

(स) सगुणधर्मविहीन

(द) वस्त्रेण विना

प्रश्न:- 4. प्रेक्षकः शब्दस्य हिन्दीभाषायां अर्थोऽस्ति -

()

(अ) नर्तक

(ब) दर्शक

(स) वादक

(द) गायक

प्रश्न- 5. विजयस्तम्भ अस्ति - ()
(अ) चित्तौड़ दुर्ग (ब) उदयपुर दुर्ग
(स) आमेर दुर्ग (द) गागरोन दुर्ग

प्रश्न:- 6. पाठ्यपुस्तकानुसारेण समासस्य भेदाः सन्ति - ()
(अ) त्रयः (ब) पञ्चः
(स) चत्वारः (द) सप्तः

प्रश्न :- 7. योगस्य आदिगुरु अस्ति - ()
(अ) पतञ्जलिः (ब) पाणिनिः
(स) भगवान् विष्णुः (द) भगवान् शिवः

प्रश्न :- 8. पीतवर्णः प्रतीकभूतः अस्ति- ()
(अ) शुक्रग्रहस्य (ब) मङ्गलग्रहस्य
(स) बृहस्पतिग्रहस्य (द) शनिग्रहस्य

अतिलघूत्तरात्मकप्रश्नाः 9 तः 16 पर्यन्तम्

प्रश्न :- 9. अधोलिखित प्रथम स्तम्भस्य शब्दान् द्वितीयस्तम्भस्य उचितशब्दैः सह मेलयन्तु- 3 x 1 = 3

'अ' स्तम्भः

'ब' स्तम्भः

1. फलेषु

सौन्दर्यम्

२. पुष्पेषु

माधुर्यम्

3. जीवेषु

रङ्गरञ्जनम्

प्रश्न :- 10. सत्यकथनानां समक्षे 'आम्' इति असत्यकथनानां समक्षे 'न' इति लिखन्तु - 3 x 1 = 3

1. रणस्तम्भपुर राष्ट्रियोधानं सवाईमाधोपुरजनपदे स्थितमस्ति ()

2. केवलादेव राष्ट्रियोधानं पशुनाम अभ्यारण्यमस्ति ()

3. राष्ट्रिय मरुयाने 'सेवणघास' वनस्पतिरूपेण प्रसिद्धमस्ति ()

प्रश्न :-11. मञ्जूषातः यथोचितं पदं चित्वा वाक्यपूर्तिं कुर्वन्तु

3 x 1 = 3

हरिद्रा, मेथिका, हरिप्रिया, तुलसीगन्धः, जीरकं, काथेन

(क) _____ सम्यग् उपचारः भवति ।

(ख) पर्यावरणाप्रदूषण नाशाय _____ आवश्यकः ।

(ग) _____ कट्टी, तीक्ष्णा च भवति ।

प्रश्न :- 12. रेखाङ्कितपदस्य आधारेण प्रश्ननिर्माणं कुर्वन्तु ।

3 x 1 = 3

(क) जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी ।

(ख) लक्ष्मणः लङ्कानगर्याः शोभां दृष्ट्वा चकितः जातः ।

(ग) रावणः राक्षसानां राजा आसीत् ।

प्रश्न:-13. अधोलिखित समास पदानां विग्रहं कृत्वा लिखन्तु ।

3 x 1 = 3

(क) धनपतिः _____

(ख) उपनगरम् _____

(ग) रामलक्ष्मणौ _____

प्रश्न :- 14. मञ्जूषातः उचितशब्दान् चित्वा वाक्यानि पूरयन्तु-

3 x 1 = 3

(क) यथा मतिः _____ ।

(ख) यादृशः पिता _____ ।

(ग) यादृशी भावना यस्य _____ ।

प्रश्न :- 15. मञ्जूषातः समुचित विशेषणपदानि चित्वा वाक्यानि पुरयन्तु ।

3 x 1 = 3

(क) _____ बालकः गच्छति ।

(ख) _____ फलानि ।

(ग) गजः _____ गच्छति ।

प्रश्न :- 16. अधोलिखित स्थानानि स्वीकृत्य 'अस्ति' अथवा 'नास्ति' पदयोः प्रयोगं कृत्वा वाक्य रचनां कुर्वन्तु ।

3 x 1 = 3

1. राममन्दिरम्- _____ ।

2. यमुना नदी - _____ ।

3. स्वर्णमन्दिरम्- _____ ।

लघूत्तरात्मक प्रश्नाः 17 तः 22 पर्यन्तम्।

प्रश्न :- 17. (अ) किं केन्द्रं राष्ट्रियतीर्थं सार्थकं करोति ? कस्मात्कारणात्? उत्तरम्-

2 x 1 = 2

(ब) प्रताप गौरव केन्द्रं कैः-कैः माध्यमैः भारतस्य विशेषताः प्रदर्शिता सन्ति ? उत्तरम्-

2 x 1 = 2

प्रश्न :-18. 'क' भागस्य 'ख' भागेन सह सुमेलनं कुर्वन्तु-

4 x 1 = 4

'क' भागः

'ख' भाग

(अ) यत्र धर्मः

(1) व्यथाः विरमन्ति ।

(ब) चरन् सः

(2) जीवति ।

(स) जगत्

(3) खादितुम् उदरं प्राप्तो ।

(द) मन्त्राः

(4) मया अधिष्ठितम्।

प्रश्न :-19. प्रश्नपत्रान्तरिक्तात् पाठ्यपुस्तकात् द्वौ श्लोकौ लिखन्तु।

2 x 2 = 4

(1)

(2)

प्रश्न :-20. धातु-प्रत्ययं पृथक-पृथक कृत्वा लिखन्तु।

4 x 1 = 4

शब्दः

धातुः

प्रत्ययं

1. हसितुम्

२. करणीयम्

3. भवनीयम्

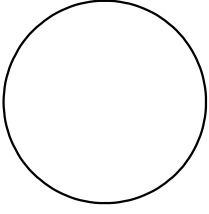
4. नयनीयम्

प्रश्न :-21. दीपमालिका पर्वस्य उपरि भवतां दृष्ट्या विषये कृतानि चत्वारि कार्याणि लिखन्तु?

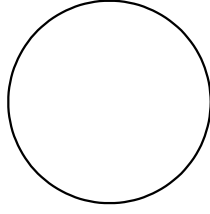
4 x 1 = 4

प्रश्न :-22. सडक सुरक्षा संकेत चिह्नानाम् आकृति निर्माणं कुर्वन्तु-

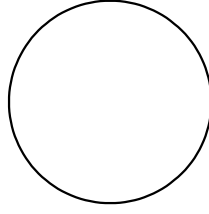
4 x 1 = 4



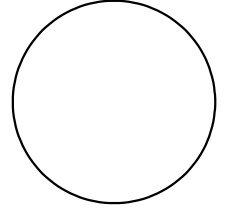
1. वामवृत्तः



2. दक्षिणवृत्तः



3. वाहन उपस्थापनं निषेधः



4. ध्वनिकरणं निषेधः

निबन्धात्मकप्रश्नः 23 तः 25 पर्यन्तम्

प्रश्न :-23. अधोलिखित शब्दानां संधि विच्छेदं कृत्वा लिखन्तु

8 x 1 = 8

1. ततस्ततः

5. प्रदेशेऽस्मिन्

2. यजुर्वेदः

6. पक्षिणोऽन्तः

3. कोऽच्छलः

7. खगोऽस्मि

4. शिवोऽप्यहः

8. प्रसिद्धोऽयम्

अथवा

अधोलिखितशब्देषु विभक्तिरूपं प्रत्ययं/अव्ययं च पृथक् कृत्वा लिखन्तु-

शब्दः	विभक्तिः	प्रत्ययं / अव्ययं
1. कश्चित्		
2. कस्माच्चित्		
3. कस्मैचित्		
4. केनचित्		
5. किमपि		
6. केनापि		
7. कस्यापि		
8. केष्वपि		

इदम् उद्यानं सवाईमाधोपुर जनपदे स्थितमस्ति । इदं विश्व अरावली इति पर्वतेभ्यः आवृतम् अस्ति। अत्र व्याघ्राणां सङ्ख्या मुग्धाकर्षण केन्द्र मस्ति। अतः व्याघ्रभूमि रूपेण प्रसिद्धमेतत्। अस्मिन् राष्ट्रीय अभयारण्ये खगाः, मृगाः मुदाः चरन्ति । दिनेऽपि पर्यटकाः मृगेन्द्रान् अत्र विलोकयन्ति । अस्मिन् क्षेत्रे चम्बल-बनासनद्यौ प्रवह । अस्मिन् उद्याने सुरम्य दुर्गः रणस्तम्भपुरम् अस्ति। अत्र त्रिनेत्रधारिणः गणेशस्य मन्दिरम् प्रसिद्धम् । इदम् उद्यानं रणस्तम्भपुर राष्ट्रियोद्यानम् रूपेण प्रसिद्धम्

(1) गद्यांशं पठित्वा उचितं शीर्षकं लिखत ?

उत्तरम्- _____ ।

(2) अस्मिन् उद्याने के-के नद्यौ प्रवहतः ?

उत्तरम्- _____ ।

(3) अस्मिन् उद्याने कस्य मन्दिरं प्रसिद्धम् ?

उत्तरम्- _____ ।

(4) रणस्तम्भपुरराष्ट्रियोद्यानं कुत्र स्थितमस्ति ?

उत्तरम्- _____ ।

अथवा

अधोलिखित गुणन-कोष्ठकं लिखन्तु- (8 x 1 = 8)

(1) एकादशानां द्वे _____

(5) पञ्चदशानां चत्वारि _____

(2) द्वादशानां त्रीणि _____

(6) षोडशानां द्वे _____

(3) त्रयोदशानां चत्वारि _____

(7) सप्तदशानां त्रीणि _____

(4) चतुर्दशानां पञ्च _____

(8) विशतेः पञ्च _____

प्रश्न:- 25 कोष्ठके प्रदत्तशब्देषु उचितशब्दं चित्वा रिक्त स्थाने पूरयित्वा पत्रपूर्णं कुर्वन्तु-

8 x 1 = 8

(काष्ठपुत्तलिकायाः , जगदीश मन्दिरं, रमणीयम्, ग्रीष्मावकाशे, कुशलं, सर्वे, प्रसन्नः, आगच्छन्तु)

उदयपुरतः

दिनाङ्कः :

प्रिय मित्र विहान ।

सप्रेम नमस्ते।

अत्र 1._____ तत्रास्तु भवतः पत्रं प्राप्तम् । परिवारे 2._____ कुशलिनः

सन्ति । इति ज्ञात्वा मम मनसि 3._____ अभूत् । भवान् 4._____

उदयपुरनगरे भ्रमणार्थं 5._____ । अत्र फतहसागरः अतीव 6. _____

अस्ति । 7. _____ अपि दर्शनीयः अस्ति । अत्र 8._____ नृत्यम् अपि अति

मनोरञ्जकः अस्ति । भवान् अपि इच्छति चेत् मां सूचयतु । अन्यत्सर्वं कुशलम् अस्ति । पत्रस्य उत्तरं शीघ्रं लिखन्तु।

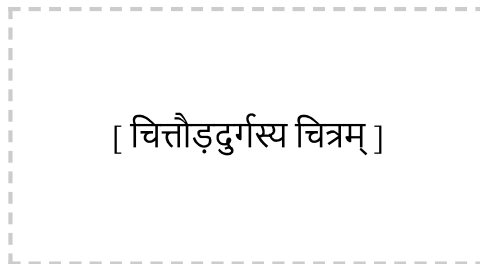
भवतः प्रियमित्र

रा.उ.प्रा.सं.वि.

उदयपुरम्

अथवा

प्रदत्तं चित्तौड़दुर्गस्य विषये चित्रं दृष्ट्वा अष्ट वाक्यानि लिखन्तु-



उत्तरम्-
